

تابع چند جمله‌ای - توابع صعودی و نزولی

۱ اگر f تابع ثابت، g تابع همانی و $\frac{2f(3)}{5g(-1)} = 1$ باشد، آن‌گاه حاصل $f(2) \times g(2)$ کدام گزینه می‌باشد؟

%۵۴
مهر ۱۳۹۸

- ۵ (۲) ۵ (۱)
-۴ (۴) ۴ (۳)

%۱۴۳
مهر ۱۳۹۸

۲ نمودار تابع خطی $f(x)$ از نقاط $(0, 2)$ و $(-1, -1)$ می‌گذرد. حاصل $f(1)$ است؟

- ۲۱ (۲) ۱۷ (۱)
-۲۷ (۴) -۷ (۳)

۳ اگر $f(x)$ تابع همانی، $g(x)$ تابع ثابت و $h(x) = g^y(x) - 2f(x)g(x)$ باشد و داشته باشیم: $h(3) = -8$. آن‌گاه حاصل $h(2)$ کدام می‌تواند باشد؟

%۶۵
دی ۱۳۹۸

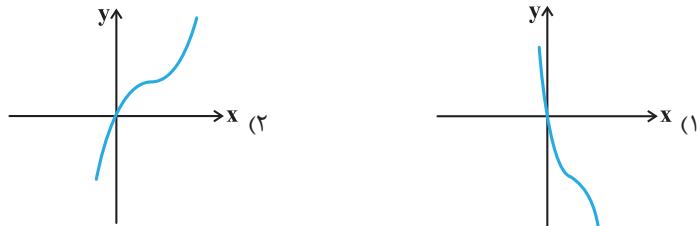
- ۴ (۲) ۴ (۱)
-۲ (۴) ۲ (۳)

۴ در تابع با ضابطه $f(x) = ax^3 - x + c$ اگر داشته باشیم: $f(1) = 13$ و $f(-1) = -1$ ؛ آن‌گاه حاصل $f(a \times c)$ کدام است؟

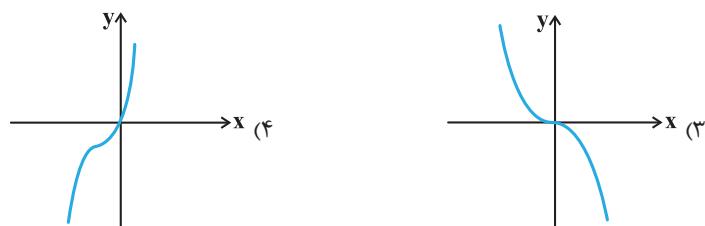
%۸۱
شهریور ۱۳۹۸

- ۱۴ (۲) -۱۲ (۱)
-۱۳ (۴) -۱۵ (۳)

۵ نمودار تابع $f(x) = 6x^2 - x^3 - 12x$ کدام گزینه است؟

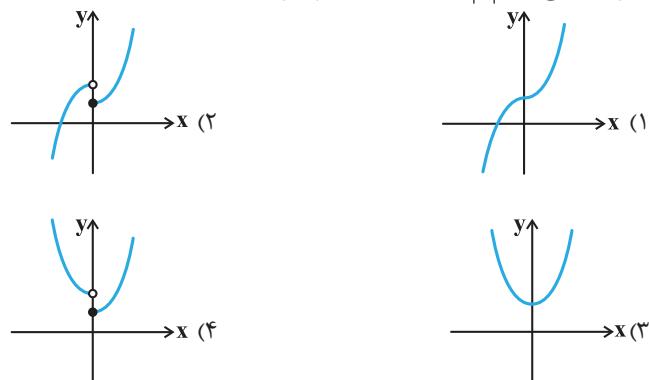

%۱۴۴
آبان ۱۳۹۹

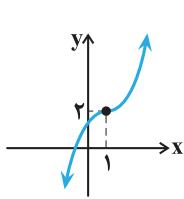

۶ نمودار تابع $y = x^2 |x| + 1$ به کدام صورت است؟

%۵۸
مهر ۱۳۹۷

%۶۷
۱۳۹۷
دی

- ۷ نمودار تابع با ضابطه $y = (x-a)^3 + b$ به صورت زیر است. حاصل $a \cdot b$ کدام است؟
- ۲ (۱)
-۲ (۲)
۳ (۳)
-۳ (۴)

%۷۰
۱۳۹۹
دی

$$f(x) = \sqrt{\frac{9|x| + x^3}{|x|}}$$

دامنه تابع

(-) (-۳, ۳)
(-۳, +∞)
[(-۳, ۰) ∪ (۰, +∞)]
[-۳, +∞)

%۴۷
۱۳۹۷
مهر

- ۸ تابع $y = 2x + \frac{|x|}{x}$ در دامنه خود چگونه است؟
- ۱) اکیداً صعودی
۲) اکیداً نزولی
۳) هم صعودی و هم نزولی
۴) غیریکنوا

%۷۶
۱۴۰۰
فروردین

- ۹ تابع با ضابطه $f(x) = |x+1| - |x-2|$ در کدام بازه، اکیداً صعودی است؟
- (-) (-∞, ۲)
(-) (۲, +∞)
(-) (-۱, ۲)
(-) (۰, ۲)

%۵۷
۱۴۰۰
فروردین

- ۱۰ اگر بزرگترین بازه‌ای که تابع $f(x) = (x-2)|x-4|$ در آن نزولی است، $[a, b]$ باشد، حاصل $\frac{b-a}{2}$ کدام است؟
- ۱) ۳ (۲)
۲) $\frac{-4}{3}$ (۴)
۳) $\frac{4}{3}$ (۳)
۴) -۳ (۱)

۱۱ در بازه‌ای که تابع با ضابطه $f(x) = |x+2| + |x-5|$ اکیداً صعودی است، نمودار آن با نمودار تابع $g(x) = 6x^3 + 5x + 1$ چند نقطه تلاقی دارد؟

%۶۱
۱۳۹۹
دی

- ۱) ۲ (۲)
۲) ۳ (۳)
۳) فاقد نقطه مشترک هستند.

%۶۴
۱۴۰۰
آبان

- ۱۲ اگر $f(x) = \sqrt{x+2} - 1$ باشد، آن‌گاه دامنه تابع $y = \frac{1}{\sqrt{xf(x)}}$ کدام است؟
- (-) (-∞, ۰)
(-∞, ۰) ∪ (۰, +∞)
(-∞, ۰) ∪ (۰, +∞)
(-∞, ۰) ∪ (۰, +∞)

ترکیب توابع

%۷۱
۱۳۹۷
مرداد

- ۱۳ اگر $f(x) = [\frac{1}{x}]$ و $g(x) = |x|$ باشد، $f(g(1-\sqrt{2})) - g(f(1-\sqrt{2}))$ حاصل کدام است؟ (۱) صفر
(۲) ۵ (۲)
(۳) -۱
(۴) $-\frac{1}{2}$

%۷۶
۱۳۹۷
دی

- ۱۴ اگر $f(x) = 3x + 4$ و $g(x) = 3x^2 - 6x - 5$ باشد، $f(g(x))$ کدام است؟ (۱) صفر
(۲) ۲ (۲)
(۳) -۳
(۴) -۵

%۶۱
۱۳۹۷
آذر

- ۱۵ اگر $g(x) = 2f(x+2) - 3$ و $f = \{(5, ۲), (3, ۴), (1, ۸), (6, ۹)\}$ باشد و داشته باشیم: $(gof)(a) = 15$ کدام است؟ (۱) ۵ (۱)
(۲) ۴ (۲)
(۳) ۳ (۴)
(۴) ۶ (۳)

۱۷ با توجه به ماشین $f(x) = \sqrt{x}$ اگر $x \rightarrow [f] \rightarrow [g] \rightarrow x\sqrt{x} + \sqrt{x}$ کدام است؟

۱۳۹۷ شهریور

$$x^{\frac{1}{2}}(x+1) \quad (1)$$

$$x^{\frac{1}{2}} + x \quad (2)$$

$$x(x^{\frac{1}{2}} + 1) \quad (3)$$

۱۸ اگر $g = \{(3,2), (2,1), (4,5), (1,3)\}$ و $f = \{(2,5), (6,3), (3,4), (4,7)\}$ کدام است؟

۱۳۹۸ آبان

$$\{4, 5, 7\} \quad (1)$$

$$\{5, 3\} \quad (2)$$

$$\{7, 5, 3\} \quad (3)$$

۱۹ اگر $g(x) = \frac{2x+2}{2-x}$ باشد، ضابطه تابع $(f \circ g)(x)$ کدام است؟

۱۳۹۹ شهریور

$$x+1 \quad (1)$$

$$2x \quad (2)$$

$$x \quad (3)$$

۲۰ اگر $g(x) = -|\sqrt{x} + 1| + 2$ و $f(x) = \sqrt{x+1}$ باشد، آنگاه دامنه تابع $f \circ g$ کدام است؟

۱۴۰۰ شهریور

$$[0, 4] \quad (1)$$

$$[4, +\infty) \quad (2)$$

$$[-2, 0] \quad (3)$$

۲۱ اگر $g(x) = x^2$ و $f(x) = \sqrt{2+x}$ باشد، آنگاه معادله $g(f(x)) = 5$ چند ریشه حقیقی دارد؟

۱۳۹۸ فروردین

۱) فقط یک ریشه مثبت
۲) فقط یک ریشه منفی

۳) یک ریشه مثبت و یک ریشه منفی
۴) ریشه حقیقی ندارد.

۲۲ اگر دو تابع $f(x) = 3x - 2$ و $(f \circ g)(x) = \frac{x^2 + 1}{x + 1}$ مفروض باشند، مقدار (۱) $g(1)$ کدام است؟

۱۳۹۹ فروردین

$$1 \quad (1)$$

$$2 \quad (2)$$

۲۳ اگر توابع $\{(-2,-1), (-1,2), (2,1), (3,5)\}$ مفروض باشند، آنگاه تابع $(g \circ f)(x)$ از لحاظ یکنواختی چگونه است؟

۱۴۰۰ دی

۱) اکیداً یکنواست.
۲) فقط صعودی است.

۳) فقط نزولی است.
۴) غیریکنواست.

۲۴ هرگاه $f(x) = \frac{1}{x-1}$ باشد، $D_{f \circ f}$ برابر با کدام گزینه است؟

۱۳۹۷ مرداد

$$R - \{1\} \quad (1)$$

$$R - \{1\} \quad (2)$$

$$R - \{2\} \quad (3)$$

۲۵ نمودار تابع $y = x^2 - 4x + 1$ را ۲ واحد به سمت راست و ۳ واحد به سمت پایین انتقال می‌دهیم. معادله منحنی حاصل کدام است؟

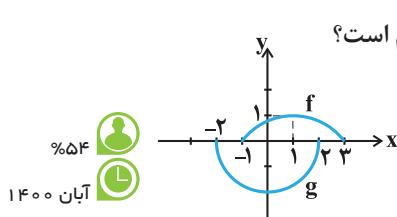

۱۳۹۷ مرداد

$$y = x^2 + 4x + 7 \quad (1)$$

$$y = x^2 + 4x + 1 \quad (2)$$

$$y = x^2 - 4x + 7 \quad (3)$$

۲۶ در شکل زیر نمودار تابع g از روی نمودار f ساخته شده است. ضابطه تابع g کدام است؟

۱۴۰۰ آبان

$$2f(x) \quad (1)$$

$$-2f(x) \quad (2)$$

$$-2f(x-1) \quad (3)$$

$$-2f(x+1) \quad (4)$$

۲۷ برد تابع $f(x) = |x+1| - 4$ با دامنه $[-2, 5]$ کدام است؟

۱۳۹۸ آذر

$$[-4, 5) \quad (1)$$

$$(-5, 2) \quad (2)$$

$$[-4, 2) \quad (3)$$

فصل اول

تابع

- ۲۸ شکل زیر نمودار تابع $y = f(x) = f(1-x)$ است. نمودار تابع $y = f(x)$ در کدام فاصله اکیداً نزولی است؟
- ۱۳۹۷ دی %۵۳
- [−۴, −۳] (۱)
[−۳, −۱] (۲)
[−۱, ۱] (۳)
[۱, ۲] (۴)

- ۲۹ تابع با ضابطه $f(x) = x^3 + 4x + 3$ در کدام یک از بازه‌های زیر یک به یک است؟
- ۱۳۹۷ دی %۳۹
- (−۲, ۰) (۲)
(−۳, −۱) (۱)
(−۳, ۰) (۴)
(−۴, ۴) (۳)

تابع وارون

- ۳۰ اگر نمودار پیکانی زیر نمایانگر یک تابع وارون پذیر باشد، آن‌گاه زوج مرتب (a, b) برابر با کدام گزینه است؟
- ۱۳۹۹ فروردین %۵۴
- (−۱, ۲) (۱)
(۲, −۱) (۲)
(۲, ۸) (۳)
(−۱, −۴) (۴)

- ۳۱ ضابطه وارون تابع $y = -\sqrt{x+4} - 3$ در کدام گزینه آمده است؟
- ۱۳۹۹ دی %۴۵
- $y = -x^3 + 6x + 5, x \leq -3$ (۲) $y = x^3 + 6x + 5, x \leq -3$ (۱)
 $y = -x^3 + 6x + 5, x \geq -2$ (۴) $y = x^3 + 6x + 5, x \geq -2$ (۳)
- ۳۲ اگر $f^{-1}(2g^{-1}(3))$ کدام است؟ $g = \{(2, 1), (-1, 0), (1, 3), (0, 6)\}$, $f^{-1}(x) = \sqrt{x+2}$
- ۱۳۹۹ فروردین %۴۵
- ۱ (۲) $2\sqrt{2}$ (۱)
۳ (۴) ۲ (۳)

- ۳۳ شکل زیر نمودار وارون تابع $f(x) = \sqrt{x} - \frac{1}{x}$ است. $a + b$ کدام است؟
- ۱۳۹۹ آبان %۷۳
- $-\frac{3}{2}$ (۲) $-\frac{5}{2}$ (۱)
 $-\frac{5}{4}$ (۴) $-\frac{7}{4}$ (۳)

- ۳۴ اگر $(gof^{-1})(a) = 1$ باشد و داشته باشیم: $g = \{(1, -2), (-2, 0), (3, -1), (0, 1)\}$ و $f = \{(-1, 3), (0, 2), (2, 1), (4, 0)\}$ ، آنگاه مقدار $f(a)$ کدام است؟
- ۱۳۹۸ فروردین %۵۹
- ۱ (۱)
۳ (۳)

- ۳۵ اگر $f(x) = \sqrt{x}$ باشد، آنگاه تابع $f^{-1} + g^{-1}$ از چند زوج مرتب تشکیل شده است؟
- ۱۴۰۰ آبان %۶۲
- ۱ (۱)
۳ (۳)

- ۳۶ اگر $f(x) = x + 4$ و $g(x) = 2x - 5$ باشد، نمودار تابع $f^{-1}og^{-1}$ محور x را با چه طولی قطع می‌کند؟
- ۱۳۹۷ شهریور %۶۸
- $+\frac{1}{2}$ (۱)
 $-\frac{3}{2}$ (۴) -1 (۳)

فصل ۲ : مثلثات

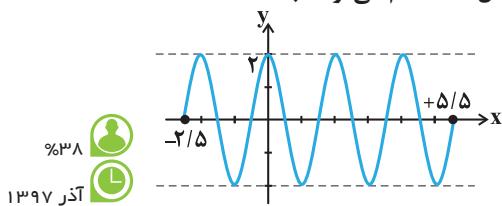
ردیف	نام مبحث	تعداد سؤال	پاسخ‌های صحیح بیشتر از %۳۰	پاسخ‌های صحیح بین %۲۰ تا %۳۰	پاسخ‌های صحیح کمتر از %۲۰
۱	تناوب و تانزانیت	۷	۳	۲	۲
۲	معادلات مثلثاتی	۱۰	۵	۳	۲

ریاضی (۳) دوازدهم تجربی

تناوب و تانژانت

۳۷) شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع $y = a \sin \pi(\frac{1}{2} + bx)$ است. حاصل ab کدام می‌تواند باشد؟

- ۴۱

۳۸ در کدام تابع زیر، ماکریزیم تابع از مینیمم آن ۵ واحد بیشتر بوده و دوره تناوب آن $\frac{1}{3}$ است؟

$$y = \frac{\omega}{\pi} - \frac{r}{\pi} \sin(\pi x) \quad (1)$$

$$y = \frac{r}{2} + \frac{\delta}{2} \sin(\varphi x) \quad (2)$$

$$y = \frac{r}{2} - \frac{\delta}{2} \cos(6\pi x) \quad (3)$$

$$y = \frac{a}{c} + \frac{b}{c} \cos(\gamma \pi x) \quad (4)$$

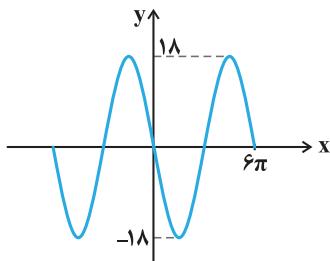
۱۳۹۹ آذر %۶۲

۱۴۰۰ فروردین

کدام است؟

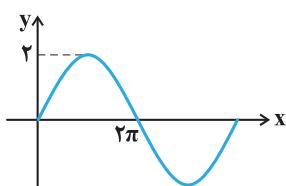
- 1 (1)
-1 (2)
4 (3)
-4 (4)

کدام است؟

- $$\begin{aligned} & \frac{\omega_3}{3} \quad (1) \\ -\frac{\omega_3}{3} & \quad (2) \\ -18 & \quad (3) \\ -\frac{1}{3} & \quad (4) \end{aligned}$$

کدام است؟

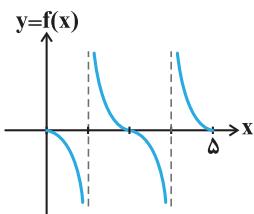

- ۲ (۱

۴۲ دورهٔ تنابوب تابع $f(x) = \sqrt{1 - \cos^2 x}$ برابر کدام است؟

(۲) 4π (۱) 2π (۴) $\frac{\pi}{2}$ (۳) π

۴۳ شکل مقابل، بخشی از نمودار تابع $f(x) = a \tan(b\pi x)$ را نشان می‌دهد. کدام گزینه می‌تواند صحیح باشد؟

$$a \in \mathbb{R}, b = \pm \frac{2}{5}$$

$$a > 0, b = \frac{2}{5}$$

$$a < 0, b = \frac{-2}{5}$$

$$a < 0, b = \frac{2}{5}$$

%۵۸ آبان ۱۳۹۸
آذرن ۱۳۹۸

معادلات مثلثاتی

۴۴ اگر $\sin\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) = -\frac{1}{3}$ باشد، مقدار $\cos 2\alpha$ کدام است؟

(۲) $\frac{7}{9}$ (۱) $\frac{2}{9}$ (۴) $-\frac{7}{9}$ (۳) $-\frac{2}{9}$

۴۵ اگر $\cos\left(\frac{3\pi}{2} - 2\alpha\right) = \frac{1}{2}$ و $\sin \alpha - \cos \alpha$ مقدار کدام است؟

(۲) $-\frac{3}{8}$ (۱) $-\frac{3}{4}$ (۴) $\frac{3}{4}$ (۳) $-\frac{3}{8}$

%۵۴ فروردین ۱۳۹۸
دی ۱۳۹۸

۴۶ اگر $f(x) = \sin x + \cos x$ و $g(x) = \sin x - \cos x$ دورهٔ تنابوب تابع $f \cdot g$ کدام است؟

(۲) π (۱) 2π

(۴) تابع متناوب نیست.

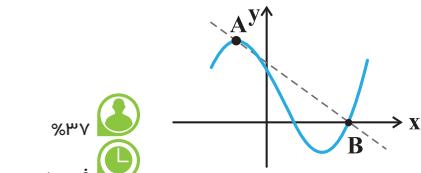
(۳) $\frac{\pi}{2}$

۴۷ هرگاه $\tan\left(\frac{\pi}{2} + x\right) = \frac{2}{5}$ باشد، حاصل $\sin 2x$ برابر است با:

(۲) $-\frac{19}{20}$ (۱) $-\frac{15}{17}$ (۴) $-\frac{21}{25}$ (۳) $-\frac{20}{29}$

%۳۸ دی ۱۳۹۹
آبان ۱۳۹۹

۴۸ شکل زیر قسمتی از نمودار تابع $y = -2\sin x - 1$ را نشان می‌دهد. شیب پاره خط AB کدام است؟

۱۴۰۰ فروردین %۳۷

$$-\frac{9}{4\pi} \quad (1)$$

$$-\frac{3}{8\pi} \quad (2)$$

$$-\frac{9}{2\pi} \quad (3)$$

$$-\frac{3}{\pi} \quad (4)$$

۴۹ تعداد نقاط تلاقی نمودار تابع $y = -3\sin(2\pi x) + 1$ با خط $y = -1$ در بازه $[0, 1/5]$ کدام است؟

۱۳۹۸ آذر %۷۳

$$3 \quad (2)$$

$$4 \quad (1)$$

$$1 \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

۵۰ معادله $\sin(\frac{\pi}{3} + x) + 2\sin(\frac{2\pi}{3} - x) = \frac{3}{2}$ در بازه $[0, 2\pi]$ چند ریشهٔ متمایز دارد؟

۱۳۹۸ آذر %۷۵

$$3 \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

۴) فاقد ریشه است.

$$4 \quad (3)$$

۵۱ معادله $\sin x \cos^3 x - \cos x \sin^3 x = \frac{1}{12}$ در فاصله $[0, \pi]$ چند جواب دارد؟

۱۴۰۰ آبان %۷۶

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

۵۲ مجموعه جواب معادلهٔ مثلثاتی $2\sin^2 x = \sin x$ نمایانگر رأس‌های کدام روی دایرهٔ مثلثاتی است؟

۱۳۹۹ آبان %۶۴

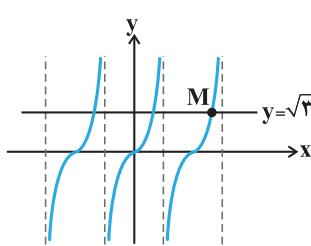
۱) متوازی‌الاضلاع

۲) پاره خط

۳) ذوزنقه

۴) مربع

۵۳ با توجه به نمودار تابع $y = \tan x$ و خط $y = \sqrt{3}$, طول نقطه M کدام است؟

۱۳۹۹ آذر %۶۹

$$\frac{\pi}{3} \quad (1)$$

$$\frac{4\pi}{3} \quad (2)$$

$$\frac{\pi}{6} \quad (3)$$

$$\frac{7\pi}{6} \quad (4)$$

فصل ۳: حد بی‌نهایت و حد در بی‌نهایت

ردیف	نام مبحث	تعداد سؤال	پاسخ‌های صحیح بیشتر از %۳۰	پاسخ‌های صحیح بین %۲۰ تا %۳۰	پاسخ‌های صحیح کمتر از %۲۰
۱	حد بی‌نهایت	۲۳	۱۲	۹	۲
۲	حد در بی‌نهایت	۷	۳	۴	۰

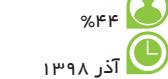
ریاضی (۳) دوازدهم تجربی

حد بینهایت

۵۴ اگر عبارت $b + ax^3 + 3x^4$ بر $(1 - x^2)$ بخش‌پذیر باشد، زوج مرتب (a, b) کدام است؟

(۰, -۳) (۱) $(-3, 0)$

۴) اطلاعات مسئله ناقص است. (۲, ۱) (۳)

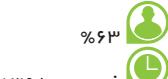
۱۳۹۸

آذر

۵۵ اگر چندجمله‌ای $f(x) = x^3 - x + 2 - 2a$ بر $(x + 2)$ بخش‌پذیر باشد، آن‌گاه باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $(x - a)$ کدام است؟

۴ (۲) (۱) 3

۱۳۹۸

فروردین

۵۶ اگر $f(x) = x^3 + ax^2 + bx - 4$ بر $1 - x$ بخش‌پذیر باشد و باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x + 2$ برابر 12 باشد، مقدار $f(-1)$ کدام است؟

-۴ (۲) (۱) -8

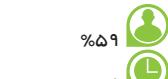
۱۳۹۹

آذر

۵۷ اگر باقی‌مانده تقسیم $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x)}{x^3 - [x]}$ بر $x - 2$ برابر 8 باشد، حاصل $f(x) = x^3 + x^2 + ax$ کدام است؟

۲ (۲) (۱) 1

۱۴۰۰

فروردین

۵۸ حاصل چند برابر $\frac{1}{3}$ است؟ $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 - 8}{x^3 - 3x - 2}$

۲ (۲) (۱) 1

۱۳۹۸

دی

۴ (۴) (۳) 3

۵۹ حاصل $\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{[x]\sqrt{x^2 - 6x + 9}}{x^2 - 5x + 6}$ کدام است؟ ([]، نماد جزء صحیح است.)

۲ (۲) (۱) 3

۱۴۰۰

دی

-۲ (۴) (۳) -3

۶۰ حد عبارت $f(x) = \frac{x^3 - |x - 2| - 4}{x - 2}$ وقتی $x \rightarrow 2^-$ کدام است؟

۵ (۲) (۱) 3

۱۳۹۷

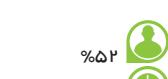

آذر

۲ (۴) (۳) 4

۶۱ حد تابع $f(x) = \frac{\sqrt{x-1}}{x^2 - 1}$ وقتی x به سمت عدد یک میل می‌کند، کدام است؟

۴ (۲) $-\frac{1}{4}$ (۱)

۱۳۹۹

فروردین

-۴ (۴) $\frac{1}{4}$ (۳)

۶۲ حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x - \sqrt{x}}{\sqrt{x} - 1}$ برابر کدام است؟

$\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱)

۱۴۰۰

فروردین

۱ (۴) 2 (۳)

حد تابع $f(x) = \frac{x^2 - 8x}{\sqrt[3]{x} - 2}$ کدام است؟

(۱) ۹۰

(۲) ۹۲

(۳) ۹۶

(۴) ۹۸

آذر ۱۳۹۹

حاصل $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{2x + \sqrt{3-x}}{x^2 + x}$ کدام است؟

(۱) $-\frac{7}{4}$ (۲) $-\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{3}{4}$ (۴) $\frac{5}{4}$

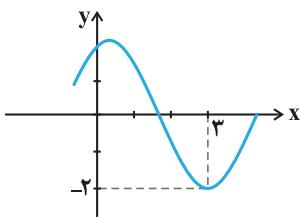
فروردین ۱۳۹۸

حاصل حد تابع $f(x) = \frac{\sqrt[3]{x} - 1}{x^2 + 3x - 4}$ در نقطه $x = 1$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{5}$ (۲) $\frac{1}{18}$ (۳) $\frac{1}{8}$ (۴) $\frac{1}{15}$

دی ۱۳۹۸

شکل زیر قسمتی از نمودار تابع $f(x)$ می‌باشد، حاصل $\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{1-x}{f(x)+2}$ برابر است با:

(۱) $-\frac{2}{5}$
(۲) $+\frac{2}{5}$
(۳) $+\infty$
(۴) $-\infty$

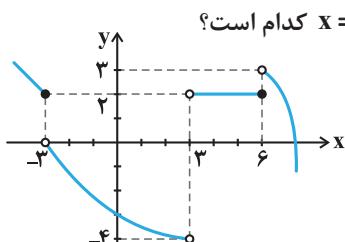
دی ۱۳۹۹

حاصل $\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{([x]+3)|x^2 - 2x - 3|}{x-3}$ کدام است؟

(۱) صفر
(۲) $-\infty$ (۳) -20
(۴) 10

دی ۱۴۰۰

با توجه به نمودار تابع f ، حاصل حد چپ تابع $y = (f \circ f)(\frac{3}{x})$ در $x = \frac{1}{2}$ کدام است؟

(۱) صفر
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) -۴

حدود a کدام باشد تا بازه $(2a-1, a+2)$ یک همسایگی عدد $x=3$ محاسب شود؟

(۱) $1 < a < 2$ (۲) $\frac{3}{2} < a < \frac{7}{2}$ (۳) $2 < a < 4$ (۴) $-1 < a < 2$

مرداد ۱۳۹۸

پاسخ تشریحی

$$k = 2 \Rightarrow h(x) = 4 - 4x \Rightarrow h(2) = 4 - 8 = -4$$

$$k = 4 \Rightarrow h(x) = 16 - 8x \Rightarrow h(2) = 16 - 16 = 0$$

۵۴٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که تنها کار لازم جایگذاری x و $g(x) = k$ و $f(x) = x$ و یافتن مقدار k با اطلاعات داده شده است.

۴ گزینه «۳»

با جایگذاری اطلاعات داده شده در ضابطه تابع f داریم:

$$f(1) = f(-1) + 2 \Rightarrow a - 1 + c = -a + 1 + c + 2 \rightarrow 2a = 4 \rightarrow a = 2$$

$$f(2) = 13 \Rightarrow 8a - 2 + c = 14 + c = 13 \Rightarrow c = -1$$

پس داریم:

$$f(x) = 2x^3 - x - 1$$

$$f(a \times c) = f(-2) = -16 + 2 - 1 = -15$$

۵۹٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که فقط کافیست دانشآموز اطلاعات داده شده را در ضابطه جایگذاری کرده و مقادیر a و c را بدست آورد.

۵ گزینه «۱»

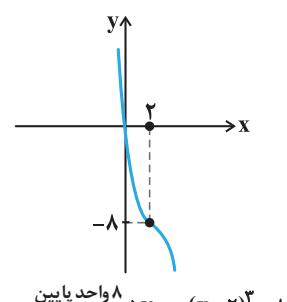
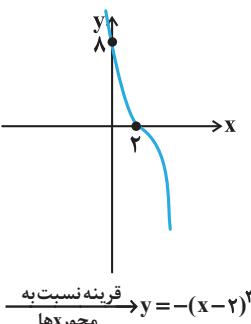
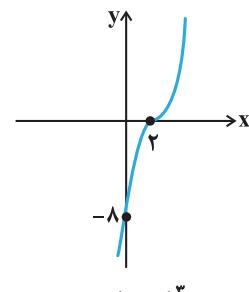
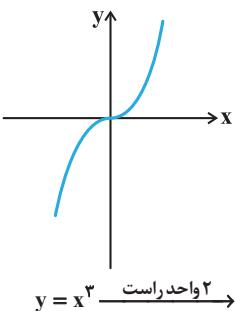
با ساده‌سازی ضابطه داده شده داریم:

$$f(x) = 6x^3 - x^3 - 12x = -(x^3 - 6x^3 + 12x)$$

با اضافه و کم کردن عدد ۸ به داخل پرانتز داریم:

$$f(x) = -(x^3 - 6x^3 + 12x - 8 + 8) = -(x-2)^3 - 8$$

حال با رسم شکل $y = x^3$ و اعمال تغییرات روی آن داریم:

فصل ۱: تابع

۱ گزینه «۲»

با توجه به اینکه f تابع ثابت و g تابع همانی است داریم:

$$f(x) = k, \quad g(x) = x$$

پس داریم:

$$\frac{\Delta f(3)}{\Delta g(-1)} = \frac{\Delta k}{-\Delta} = 1 \Rightarrow k = -\frac{\Delta}{\Delta} \Rightarrow f(x) = -\frac{\Delta}{\Delta}$$

حال داریم:

$$f(2) \times g(2) = -\frac{\Delta}{\Delta} \times 2 = -\Delta$$

۵۰٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که تنها اطلاعات لازم، دانستن مفهوم تابع ثابت و همانی می‌باشد و با محاسبات ساده قابل حل می‌باشد.

نکته

تابع همانی را باید همیشه به صورت $y = x$ و تابع ثابت را به صورت $y = k$ در نظر گرفت و براساس اطلاعات مسئله مقدار k را یافت.

۲ گزینه «۳»

ابتدا به یافتن معادله خط گذرنده از دو نقطه داده شده می‌پردازیم:

$$A \left| \begin{array}{c} 0 \\ 2 \end{array} \right., \quad B \left| \begin{array}{c} -1 \\ -1 \end{array} \right. \Rightarrow m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{-1 - 2}{-1 - 0} = 3 = 2 = \text{عرض از مبدأ}$$

$$\Rightarrow f(x) = 3x + 2$$

حال داریم:

$$f(1) = 5, \quad f(2) = 8 \Rightarrow (f(1))^2 - 4f(2) = 25 - 32 = -7$$

۲۸٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که تنها اطلاعات لازم برای حل سؤال، نوشتن معادله خط و جایگذاری است.

نکته

برای یافتن معادله خط از روی مختصات ۲ نقطه، ابتدا شیب را با رابطه $m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$ یافته و سپس با داشتن یکی از نقاط دلخواه معادله را به

صورت زیر می‌نویسیم:

$$y - y_* = m(x - x_*)$$

۳ گزینه «۳»

با توجه به اطلاعات سؤال تابع همانی f را به صورت $x = f(x)$ و تابع ثابت

g را به صورت $g(x) = k$ در نظر می‌گیریم پس داریم:

$$h(x) = g^*(x) - kf(x) \Rightarrow h(x) = k^* - 2kx$$

$$\Rightarrow h(3) = k^* - 6k = -8 \Rightarrow k^* - 6k + 8 = 0$$

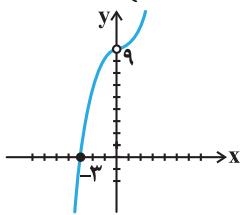
$$\Rightarrow (k-2)(k-4) = 0 \Rightarrow k = 2, 4$$

پس تابع ثابت g به دو صورت $g(x) = 2$ یا $g(x) = 4$ می‌تواند باشد، حال داریم:

گزینه «۴»

با بازه‌بندی و رسم شکل عبارت زیر را دیگال داریم:

$$\frac{|x|+x^3}{|x|} = \begin{cases} \frac{9x+x^3}{x} = x^2 + 9 & x > 0 \\ \frac{-9x+x^3}{-x} = -x^2 + 9 & x < 0 \end{cases}$$

که مشاهده می‌شود عبارت مورد نظر در بازه $(-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$ تعریف شده و نامنفی است.

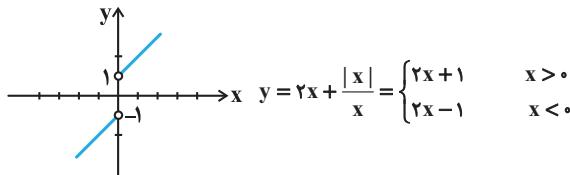
۶۱٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که دانشآموز به جای تلاش برای تعیین علامت زیر را دیگال و حل نامعادله با بازه‌بندی عبارت و رسم آن به سادگی می‌تواند دامنه را تعیین کند.

نکته

در صورتیکه دانشآموز به تعریف نشده بودن تابع در $x=0$ توجه نمی‌کرد گزینه ۳ به عنوان جواب انتخاب می‌شد.

گزینه «۵»

با بازه‌بندی تابع داده شده داریم:

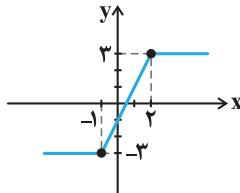
که مشاهده می‌شود در دامنه خود اکیداً صعودی است.

۶۲٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که تنها کار لازم بازه‌بندی و رسم دو ضابطه خطی بسیار ساده است.

گزینه «۶»

ضابطه داده شده مربوط به نمودار آبشاری است که برای رسم آن داریم:

$$y = |x+1| - |x-2| \rightarrow f(-1) = -3, f(2) = 3$$

که مشاهده می‌شود این نمودار در بازه $(-1, 2)$ اکیداً صعودی است.

۶۳٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که تنها با رسم نمودار آبشاری و دانستن مفهوم یکنواهی قابل حل است.

۶۴٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که دانشآموز صرفاً با تشخیص اتحاد و انجام مراحل انتقال به ترتیب می‌تواند به جواب درست برسد.

نکته

رسم نمودار تابع درجه ۳ به فرم $y = ax^3 + bx^2 + cx + d$ قطعاً جزو اهداف کتاب ریاضی و کنکور رشته تجربی نیست و چنین عباراتی قطعاً با اتحادها قابل ساده‌سازی می‌باشند.

تسليط به اتحاد مکعب دو جمله‌ای ضروری است:

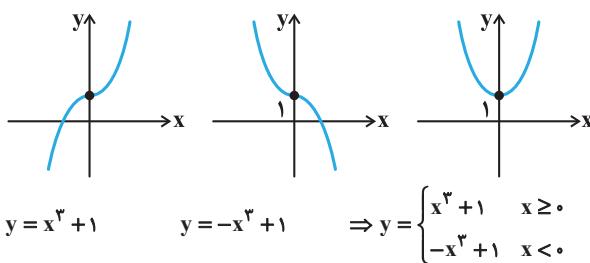
$$(a \pm b)^3 = a^3 \pm 3a^2b + 3ab^2 \pm b^3$$

گزینه «۶»

با بازه‌بندی ضابطه داده شده به صورت زیر داریم:

$$y = x^3 + |x| + 1 = \begin{cases} x^3 + 1 & x \geq 0 \\ -x^3 + 1 & x < 0 \end{cases}$$

نمودارهای دو تابع $y = x^3 + 1$ و $y = -x^3 + 1$ را در نظر گرفته و از هر کدام بازه مورد نظر را انتخاب می‌کنیم:

۶۵٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که دانشآموز با دانستن نمودار تابع $y = x^3$ و با یک بازه‌بندی ساده می‌تواند به جواب مسئله برسد.

نکته

برای رسم ضابطه‌هایی که بخشی از آنها به صورت قدرمطلق است بازه‌بندی یکی از روش‌های پرکاربرد می‌باشد.

گزینه «۷»

کاملاً واضح است که نمودار داده شده همان نمودار تابع $y = x^3$ است که ۱ واحد به راست و ۲ واحد بالا رفته است پس داریم:

$$y = x^3 \xrightarrow{\text{ واحد راست}} y = (x-1)^3 \xrightarrow{\text{ واحد بالا}} y = (x-1)^3 + 2$$

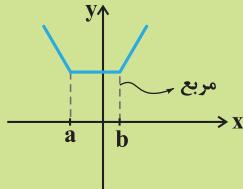
$$\Rightarrow a = 1, b = 2 \Rightarrow a.b = 2$$

۶۶٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که تنها با دانستن نمودار $y = x^3$ و قوانین ابتدایی انتقال‌ها قابل حل است.

پاسخ تشریحی

نکته

نمودار تابع گلدانی به فرم کلی $y = |x - a| + |x - b|$ به صورت زیر می‌باشد:

گزینه «۱۳»

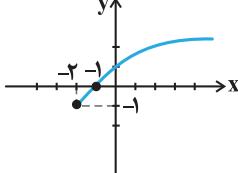
برای تعریف شده بودن عبارت داده شده کافیست $x f(x) > 0$ باشد. ابتدا نمودار f را رسم می‌کنیم که همان نمودار \sqrt{x} است که ۲ واحد به چپ و ۱ واحد به پایین رفته است:

$$f(x) = \sqrt{x+2} - 1$$

: محل تلاقی با محور x ها

$$\Rightarrow \sqrt{x+2} = 1$$

$$\Rightarrow x+2 = 1 \Rightarrow x = -1$$

حال برای آنکه $x f(x) > 0$ باشد، لازم است که f و x یا هر دو مثبت یا هر دو منفی باشند که با توجه به شکل داریم:

$$\left. \begin{array}{l} f \text{ و } x \text{ هر دو مثبت} \\ f \in (0, +\infty) \quad x \in (0, +\infty) \end{array} \right\} \Rightarrow D_y = [-2, -1] \cup (0, +\infty)$$

$$\left. \begin{array}{l} f \text{ و } x \text{ هر دو منفی} \\ f \in (-\infty, 0) \quad x \in (-\infty, 0) \end{array} \right\} \Rightarrow D_y = [-2, -1]$$

٪۱۴ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که تنها کار لازم رسم نمودار f و یافتن قسمت‌هایی است که زیر رادیکال مثبت است.

گزینه «۱۴»

به یافتن مرحله به مرحله مقادیر می‌پردازیم:

$$g(1-\sqrt{2}) = |1-\sqrt{2}| = \sqrt{2}-1 \Rightarrow f(g(1-\sqrt{2})) = f(\sqrt{2}-1)$$

$$= \left[\frac{1}{\sqrt{2}-1} \right] = [2.5] = 2$$

$$f(1-\sqrt{2}) = \left[\frac{1}{1-\sqrt{2}} \right] = [-2.5] = -3$$

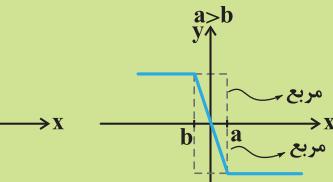
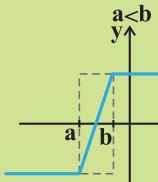
$$\Rightarrow g(f(1-\sqrt{2})) = g(-3) = |-3| = 3$$

$$\Rightarrow 2 - 3 = -1$$

٪۱۴ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که تنها کار لازم برای جواب رسیدن این سؤال چهار بار جایگذاری نسبتاً ساده می‌باشد.

نکته

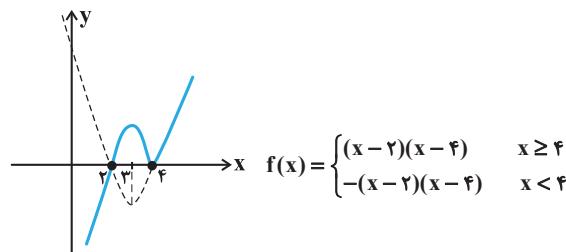
ضابطه نمودار آبشاری در حالت کلی به صورت: $|y| = |x - a| - |x - b|$ است که نمودار آن به صورت زیر قابل رسم است.

توجه: در صورتیکه خواسته سؤال به جای اکیداً صعودی، صعودی باشد. جواب کل \mathbb{R} می‌شود.

گزینه «۱۱»

با بازه‌بندی و رسم نمودار $f(x)$ داریم:

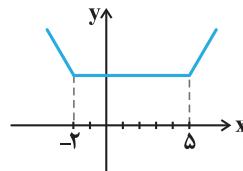
که مشاهده می‌شود تابع در بازه $[3, 4]$ نزولی است یعنی داریم:

$$a = 3, b = 4 \Rightarrow \frac{b}{a} = \frac{4}{3}$$

٪۵۲ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که تنها کار لازم بازه‌بندی قدرمطلق و رسم تابع دو ضابطه‌ای است.

گزینه «۱۲»

نمودار تابع f داده شده، نمودار گلدانی به صورت زیر است:

که مشاهده می‌شود در $x \geq 5$ اکیداً صعودی است پس داریم:

$$x \geq 5 : f(x) = \frac{|x+2| + |x-5|}{+} = 2x - 3$$

حال برای یافتن محل تلاقی f و g داریم:

$$f(x) = g(x) \Rightarrow 2x - 3 + 5x + 1 = 2x - 3 \Rightarrow 6x^2 + 5x + 4 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = 9 - 4(6) = -8 < 0 \rightarrow$$

٪۱۴ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که تنها با رسم نمودار گلدانی و شناسایی بازه‌های که در آن نمودار اکیداً صعودی است، قابل حل است.

۳۴٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که دانشآموز با دانستن مفهوم دستگاه فوق و جایگذاری ساده می‌تواند به جواب برسد.

نکته
دستگاه به فرم $x \Rightarrow [f] \Rightarrow [g]$ است.

۱۸ گزینه «۳»

ابتدا برای یافتن تابع $2g$ ، x های تابع $2g$ را ثابت نگه داشته و y ها را برابر می‌کنیم.

$$2g = \{(3, 4), (2, 2), (4, 10), (1, 6)\}$$

حال برای یافتن تابع $f_0(2g)$ ، چون x ابتدا در تابع $2g$ قرار می‌گیرد، دامنه $2g$ را مورد بررسی قرار می‌دهیم:

$$x = 3 \Rightarrow f_0(2g)(3) = f(4) = 7 \Rightarrow (3, 7)$$

$$x = 2 \Rightarrow f_0(2g)(2) = f(2) = 5 \Rightarrow (2, 5)$$

(تعریف نشده)

$$x = 1 \Rightarrow f_0(2g)(1) = f(6) = 3 \Rightarrow (1, 3)$$

پس داریم:

$$f_0(2g) = \{(3, 7), (2, 5), (1, 3)\} \Rightarrow R_{f_0(2g)} = \{7, 5, 3\}$$

۴۸٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که کافیست دانشآموز نحوه تشکیل fog از روی زوج مرتب‌ها را بلد باشد.

نکته

برای بدست آوردن اعضای تابع $2g$ کافیست x های تابع g را ثابت نگه داشته و فقط y ها را دو برابر کرد.

برای تشکیل تابع مرکب fog اگر f و g به شکل زوج مرتب باشند

کافیست x های دامنه g را در تابع جایگذاری کرده و در صورت تعریف شده بودن y های f را به عنوان جواب بنویسیم.

۱۹ گزینه «۴»

برای تشکیل ضابطه $(g(f(x)))$ ، ضابطه $f(x)$ را در $g(x)$ جایگذاری می‌کنیم:

$$g(f(x)) = \frac{\frac{4x-1}{x+1} + 2}{2 - \frac{4x-1}{x+1}} = \frac{\frac{4x-1+2x+2}{x+1}}{\frac{2x+2-4x+1}{x+1}} = \frac{6x}{-2x+3} = 2x$$

۴۵٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که روش تشریحی با وجود کمی زمان بر بودن، بسیار مسیر واضح و مشخصی دارد و در صورت عدد گذاری نیز بسیار سریع و کوتاه‌تر قابل حل است.

نکته

می‌توان با عدد گذاری نیز این سؤال را به صورت زیر حل کرد:

$$x = 2 \Rightarrow g(f(2)) = g(1) = 4 \rightarrow 4$$

۱۵ گزینه «۴»

با داشتن ضابطه $(x)f$ و جایگذاری نام تابع $(x)g$ در آن ضابطه $(x)g(x)$ را تشکیل می‌دهیم.

$$f(x) = 3x + 4 \Rightarrow f(g(x)) = 3g(x) + 4 = 3x^3 - 6x - 5$$

$$\Rightarrow 3g(x) = 3x^3 - 6x - 9$$

$$\xrightarrow{+3} g(x) = x^3 - 2x - 3 \Rightarrow g(2) = 4 - 4 - 3 = -3$$

۶۹٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که سؤال صرفاً با مفهوم تابع مرکب و نیز با عدد گذاری ساده قابل حل است همچنین مشابه این سؤال بسیار زیاد در تمرینات کتاب درسی وجود دارد.

نکته

در چنین سوالاتی که حاصل $(f(g(x)))$ و $f(x)$ را داریم و می‌خواهیم $g(x)$ را بدست آوریم؛ ابتدا نام $(x)g$ را در f داده شده جایگذاری $g(x)$ می‌کنیم و سپس آن را با $f(g(x))$ داده شده مساوی قرار داده و $g(x)$ را می‌یابیم.

می‌توان با عدد گذاری نیز به صورت زیر عمل کرد:

$$f(g(2)) = 12 - 12 - 5 = -5$$

$$f(x) = 3x + 4 = -5 \Rightarrow x = -3 \rightarrow g(2) = -3$$

۱۶ گزینه «۴»

با ساده‌سازی اطلاعات خواسته شده داریم:

$$gof(a) = 15 \Rightarrow g(\underline{f(a)}) = 15$$

$$g(*) = 15 \Rightarrow g(*) = 2f(*) + 2 - 3 = 15$$

$$\Rightarrow 2f(*) + 2 = 18 \Rightarrow f(*) + 2 = 9$$

$$\xrightarrow{f(*)=9} * + 2 = 6 \Rightarrow * = 4$$

$$\Rightarrow f(a) = 4 \xrightarrow{f(3)=4} a = 3$$

۷٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که اگرچه محاسبات پیچیده است اما صرفاً با مفهوم تابع مرکب حل می‌شود.

نکته

اگر در این سؤال در ضابطه $(x)g$ عبارت $f(a)$ را جایگذاری کنیم ظاهر عبارت بسیار پیچیده خواهد بود پس چنین تغییر متغیرهایی $(f(x))^{(*)}$ بسیار کارساز است.

۱۷ گزینه «۱»

با توجه به اینکه در ماشین داده شده x ابتدا در f و سپس حاصل آن در g قرار می‌گیرد، ماشین داده شده مربوط به تابع gof است یعنی داریم:

$$gof(x) = x\sqrt{x} + \sqrt{x} \xrightarrow{f(x)=\sqrt{x}} g(\sqrt{x}) = x\sqrt{x} + \sqrt{x}$$

$$\xrightarrow{x\sqrt{x}=(\sqrt{x})^3} g(\sqrt{x}) = (\sqrt{x})^3 + \sqrt{x}$$

$$\xrightarrow{\sqrt{x}=t} g(t) = t^3 + t$$

$$\Rightarrow g(x) = x^3 + x = x(x^2 + 1)$$

پاسخ تشریحی

مشاهده می شود که با افزایش مقادیر x ، مقادیر y افزایش می باید یا ثابت می ماند پس تابع gof تابعی صعودی است (نه صعودی اکید)

۱۵٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که تنها کار لازم تشکیل زوج مرتبهای gof و بررسی روند تغییرات y با افزایش x است.

«گزینه ۲۴»

ابتدا در نظر می گیریم که دامنه $f(x) = 1$ همان $x \neq 1$ است. حال با استفاده از تعریف دامنه تابع مرکب داریم:

$$D_{fog} = \{x \in D_f \mid f(x) \in D_f\}$$

$$= \left\{ x \neq 1 \mid \frac{1}{x-1} \neq 1 \right\} = R - \{1, 2\}$$

۱۶٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که تنها کار لازم یافتن دامنه f و اجرای تعریف دامنه تابع مرکب است.

«گزینه ۲۵»

با اعمال تغییرات گفته شده به صورت مرحله به مرحله و ساده سازی ضابطه داریم:

$$\begin{aligned} y &= x^2 - 4x + 1 \\ &\stackrel{\text{ واحد پایین}}{=} y = (x-2)^2 - 3 \end{aligned}$$

۱۷٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که دانشآموز با دانستن قوانین ساده انتقال، اعمال آنها و ساده سازی ضابطه می تواند به راحتی به جواب برسد.

نکته

طبق قوانین انتقال می دانیم که جمع و تفریق شدن عددی با x به صورت معکوس عمل می کند یعنی اگر x با عددی جمع شود نمودار تابع به سمت راست می رود اما جمع و تفریق شدن عدد با کل ضابطه یا همان $f(x)$ به صورت مستقیم تأثیر می گذارد یعنی اگر جمع شود نمودار تابع به سمت بالا و اگر تفریق شود نمودار تابع به سمت پایین منتقل می شود.

«گزینه ۲۶»

مشاهده می شود که نمودار تابع g همان نمودار تابع f است که ۱ واحد به چپ رفت، نسبت به محور x ها قرینه شده و عرض هایش دو برابر شده است یعنی داریم:

$$\begin{aligned} f(x) &\rightarrow f(x+1) \quad \text{قرینه نسبت به محور} x \\ &\rightarrow -2f(x+1) \quad \text{برابر شدن} \\ &\rightarrow g(x) \quad \text{عرض ها} \end{aligned}$$

۱۸٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که تنها اطلاعات لازم آشنایی با قوانین ساده انتقال ها می باشد.

«گزینه ۲۰»

برای یافتن دامنه تابع fog از روی تعریف ابتداء دامنه f و g را می باییم:
 $D_f : x+1 \geq 0 \Rightarrow x \geq -1$

$$D_g : x \geq 0$$

حال داریم:

$$\begin{aligned} D_{fog} &= \{x \in D_g \mid g(x) \in D_f\} \\ &= \{x \geq 0 \mid -|\sqrt{x} + 1| + 2 \geq -1\} = [0, 4] \\ &\quad |\sqrt{x} + 1| \leq 3 \Rightarrow -3 \leq \sqrt{x} + 1 \leq 3 \\ &\quad \xrightarrow{-1} -4 \leq \sqrt{x} \leq 2 \xrightarrow{\text{توان ۲}} x \leq 4 \\ &\quad \text{همواره برقرار} \end{aligned}$$

۱۹٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که کافیست فقط تعریف دامنه fog را بدلاشیم.

نکته

هنگام یافتن دامنه fog بهتر است دامنه f و g را در صورتی که به شکل $[a, b]$ باشند به حالت $a \leq x \leq b$ و اگر به صورت $R - \{a\}$ باشند، به شکل $a \neq x$ بنویسیم.

در قسمت دوم تعریف دامنه fog یعنی $g(x) \in D_f$ باید ضابطه g را در شرایط دامنه f قرار دهیم و نامعادله ایجاد شده را حل کنیم.

«گزینه ۲۱»

با تشکیل ضابطه gof داریم:

$$g(f(x)) = (\sqrt{2+x})^2 = x+2 = 5 \rightarrow x = 3$$

۲۰٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که ضابطه $g(f(x))$ بسیار ساده تشکیل می شود و معادله درجه ۱ بسیار ساده بددست می آید.

«گزینه ۲۲»

با تشکیل ضابطه fog داریم:

$$\begin{aligned} f(x) = 3x - 2 &\Rightarrow fog = 3g(x) - 2 = \frac{x^2 + 1}{x + 1} \\ &\xrightarrow{x=1} 3g(1) - 2 = 1 \Rightarrow 3g(1) = 3 \Rightarrow g(1) = 1 \end{aligned}$$

۲۱٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که روش تشریحی بسیار ساده و کم محاسباتی دارد که با عددگذاری به مراتب ساده تر هم حل می شود.

نکته

می توان بدون تشکیل fog به صورت زیر با عددگذاری حل کرد:
 $fog(1) = 1 \rightarrow f(x) = 3x - 2 = 1 \rightarrow x = 1$

«گزینه ۲۳»

با تشکیل اعضای تابع gof داریم:

$$\begin{aligned} gof &= \left\{ (-2, \sin(-\frac{\pi}{2})), (-1, \sin(\pi)), (1, \sin(\frac{\pi}{2})), (3, \sin(\frac{5\pi}{2})) \right\} \\ &= \{(-2, -1), (-1, 0), (1, 1), (3, 1)\} \end{aligned}$$

نکته

در انتقال نمودارها اگر x ضریبی داشته باشد هنگام اجرای جابجایی افقی لازم است اول از ضریب x فاکتور بگیریم تا بدانیم خود x با چه عددی جمع یا تفریق شده است.

گزینهٔ ۴۹

با یافتن رأس سهمی و رسم شکل تقریبی آن داریم:

$$y = x^2 + 4x + 3 \Rightarrow y = -\frac{b}{2a} = -\frac{-4}{2} = -2$$

مشاهده می‌شود که سهمی فوق در هر بازه‌ای که شامل x رأس نباشد یک به یک است که بازه $(-2, 0)$ چنین شرایطی را دارد.

۴۸٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که تنها کار لازم یافتن رأس و رسم نمودار تقریبی سهمی می‌باشد.

نکته

سهمی در حالت کلی یک به یک نیست اما در بازه‌ای که بعد رأس یا قبل رأس باشد، یک به یک است.

گزینهٔ ۵۰

می‌دانیم تابعی وارون پذیر است که یک به یک باشد و در تابع یک به یک برای هر x ، یک y منحصر به فرد و برای هر y نیز یک x منحصر به فرد باید موجود باشد پس داریم:

$$(b, 4b), (2, 4b) \Rightarrow b = 2$$

$$(a, b), (a, 2a + 4) \Rightarrow 2a + 4 = b \Rightarrow 2a + 4 = 2 \Rightarrow a = -1$$

۴۸٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که دانشآموز صرفاً با دانستن مفهوم تابع یک به یک می‌تواند به جواب برسد.

نکته

تابعی وارون پذیر است که یک به یک باشد.

در نمودار ون تابع یک به یک از هر عضو بیضی اول باید دقیقاً یک پیکان خارج شود و به هر عضو بیضی دوم حدأکثر یک پیکان وارد شود.

گزینهٔ ۵۱

برای یافتن ضابطه وارون، x را برحسب y بدست می‌آوریم:

$$y = -\sqrt{x+4} - 3 \Rightarrow -\sqrt{x+4} = y + 3 \quad \text{توان ۲}$$

$$\Rightarrow x = y^2 + 6y + 5 \quad \text{جای x, y را عوض می‌کنیم}$$

حال دامنه تابع f^{-1} را بدست می‌آوریم:

$$R_f : \sqrt{x+4} \geq 0 \Rightarrow -\sqrt{x+4} \leq 0$$

$$\Rightarrow -\sqrt{x+4} - 3 \leq -3$$

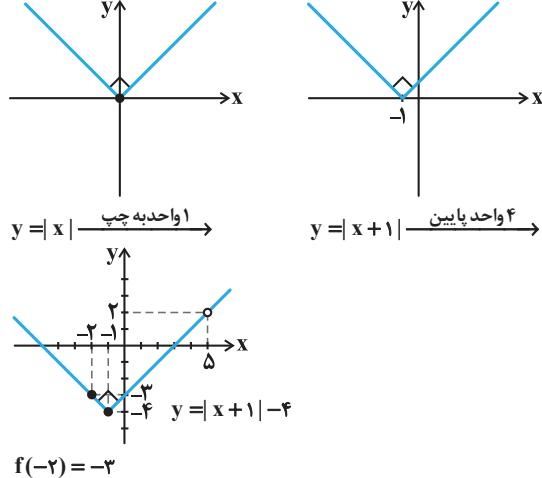
$$\Rightarrow D_{f^{-1}} : x \leq -3$$

نکته

در سؤالات مربوط به انتقال نمودارها بهتر است ابتدا موارد مربوط به x را اعمال کرده سپس موارد مربوط به (x) را اجرا کنیم.

گزینهٔ ۵۲

با رسم نمودار تابع داده شده و در نظر گرفتن دامنه داده شده داریم:

مشاهده می‌شود که برد تابع داده شده در بازه موردنظر برابر $[4, 2]$ است.

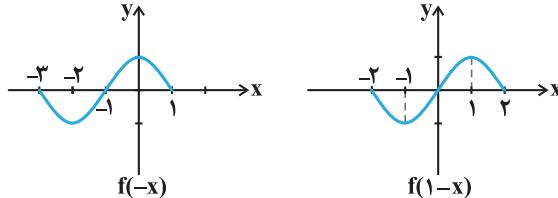
۴۲٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که با دانستن نمودار $|x|$ و اعمال دو مرحله انتقال ساده می‌توان نمودار تابع موردنظر را رسم کرد و برد را بدست آورد.

نکته

اگر تابعی در یک بازه غیریکنوا باشد نمی‌توان با جایگذاری ابتدا و انتهای دامنه، ابتدا و انتهای برد را بدست آورد.

گزینهٔ ۵۳

برای رسم نمودار $(-x - 1)f$ یا همان $((x-1)f)$ ابتدا نمودار را نسبت به محور y ها قرینه کرده و سپس ۱ واحد به سمت راست می‌بریم که داریم:

که مشاهده می‌شود نمودار فوق در بازه $[-1, 2]$ و $[1, 2]$ اکیداً نزولی است.

۴۷٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که انجام تنها دو مرحله انتقال و مشاهده بازه‌ای که اکیداً نزولی است. برای حل سؤال لازم است.

پاسخ تشریحی

نکته

نوشتن عبارت $f(g(x))$ به صورت $f \circ g(x)$ در قابل فهم بودن سؤال بسیار مهم است.

دانش آموز باید همواره به تبدیل عبارت $f(a) = b$ به عبارت $f^{-1}(b) = a$ و بالعکس مسلط باشد.

۱۳۸٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که با عددگذاری بسیار ساده و سریع قابل حل است.

«گزینه» ۳۲

برای یافتن $(g^{-1})^{-1}$ در تابع $(g(x))$ به جای y ، ۳ جایگذاری می کنیم که داریم:

$$g(1) = 3 \Rightarrow g^{-1}(3) = 1 \Rightarrow f^{-1}(g^{-1}(3)) = f^{-1}(2) = \sqrt{9} = 3$$

۱۳۹٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که با مرحله جایگذاری ساده سؤال قابل حل است.

نکته

ابتدا ضابطه های f^{-1} و g^{-1} را می باییم:

$$f(x) = \sqrt{x} \Rightarrow y = \sqrt{x} \Rightarrow x = y^2$$

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = x^2, D_{f^{-1}} = R_f = [0, +\infty)$$

$$g^{-1} = \{(4, -1), (-2, 4), (-3, 3), (-1, -2)\}$$

$$\Rightarrow D_{g^{-1}} = \{4, -2, -3, -1\}$$

حال داریم:

$$D_{f^{-1}+g^{-1}} = D_{f^{-1}} \cap D_{g^{-1}} = \{4\}$$

پس این تابع فقط از یک زوج مرتب تشکیل شده است.

۱۴۵٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که کافیست دانش آموز f^{-1} و g^{-1} را یافته و اشتراک دامنه آنها را یافته و $f^{-1} + g^{-1}$ را در اعضای مشترک تشکیل دهد.

نکته

تابع $f+g$ در x هایی تعریف شده است که در دامنه هر دو تابع، موجود باشند یعنی:

$$D_{f+g} = D_f \cap D_g$$

نکته

می دانیم که $f \circ g$ همان معادل $(gof)^{-1}$ است. حال توجه می کنیم این تابع در هر مقداری که محور طولها را قطع کند وارون آن در همان مقدار محور عرضها را قطع می کند. پس به یافتن محل تلاقی gof با محور عرضها یعنی $(gof)(0)$ می پردازیم:

$$gof(0) = g(f(0)) = g(4) = 2(4) - 5 = 3$$

۱۴۶٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که تنها با ۲ بار جایگذاری ساده قابل حل است.

نکته

وارون تابع مرکب به صورت مقابله می باشد:

$$(f \circ g)^{-1}(x) = g^{-1} \circ f^{-1}(x) \quad \text{طول از مبدأ } f \text{ همان عرض از مبدأ } f^{-1}$$

برای یافتن $(g^{-1})^{-1}$ به یافتن ضابطه g^{-1} نیست می توان در خود g به جای y ، ۳ جایگذاری کرد و x را یافت.

«گزینه» ۳۳

با توجه به نمودار f^{-1} داریم:

$$\begin{cases} f^{-1}(a) = \frac{1}{4} \Rightarrow f(\frac{1}{4}) = a \Rightarrow f(\frac{1}{4}) = \frac{1}{2} - 4 = -\frac{7}{2} = a \\ f^{-1}(0) = b \Rightarrow f(b) = 0 \Rightarrow \sqrt{b} - \frac{1}{b} = 0 \Rightarrow \sqrt{b} = \frac{1}{b} \Rightarrow b\sqrt{b} = 1 \\ \Rightarrow b = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a + b = -\frac{7}{2} + 1 = -\frac{5}{2}$$

۱۴۷٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که تنها با شناسایی ۲ نقطه داده شده روی نمودار و معکوس کردن آنها و جایگذاری قابل حل است.

نکته

در چنین سوالاتی لزومی به رسم نمودار f نیست می توان نقاط مشخص روی f را شناسایی کرد و با عوض کردن جای y و x مختصات نقاط متناظر روی f بدست آورد.

«گزینه» ۳۴

با ساده سازی اطلاعات داده شده داریم:

$$(gof)^{-1}(a) = 1 \Rightarrow g(f^{-1}(a)) = 1$$

با توجه به اینکه $(0, 1)$ عضو g است یعنی $g(0) = 1$ داریم:

$$f^{-1}(a) = 0 \Rightarrow f(0) = a \xrightarrow{f(0)=2} a = 2$$

حال داریم:

$$gof(-a) = fog(-2) = f(g(-2)) = f(0) = 2$$

۱۴۸٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که تنها با در نظر گرفتن نکات ساده فوق و مقایسه نتایج با زوج مرتب های داده شده می تواند به جواب درست برسد.

گزینه «۱» ۳۹

به کمک نمودار تابع، مقادیر a و b را بدست می‌آوریم: چون نمودار تابع f شکل $y = \sin x$ را حفظ کرده است. بنابراین نتیجه می‌گیریم که $ab > 0$ ، حال داریم:

$$|a| = 2 \Rightarrow a = \pm 2$$

$$T = \frac{2\pi}{|b|} = 4\pi \Rightarrow |b| = \frac{1}{2} \Rightarrow b = \pm \frac{1}{2}$$

$$ab = |(\pm 2) \times (\pm \frac{1}{2})| = 1$$

۱۲٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند. چرا که مفاهیم اولیه توابع مثلثاتی است.

گزینه «۲» ۴۰

با توجه به نمودار داده شده از 0 تا 6π یک دوره تناوب کامل مشاهده می‌کنیم، پس $T = 6\pi$ است.

$$\frac{2\pi}{|a|} = 6\pi \rightarrow |a| = \frac{1}{3}$$

$$\max = 18 = |b| + 0 \Rightarrow |b| = 18$$

چون تابع سینوسی است و نمودار در $x = 0$ به سمت پایین حرکت کرده است، $a < 0$ است. پس دو حالت پیش می‌آید.

$$1) a > 0, b < 0 \Rightarrow a + b = \frac{1}{3} - 18 = -\frac{53}{3}$$

$$2) a < 0, b > 0 \Rightarrow a + b = -\frac{1}{3} + 18 = \frac{53}{3}$$

پس کمترین مقدار عبارت $\frac{53}{3}$ خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: اگر به کلمه حداقل دقت نمی‌کردیم، ممکن بود این گزینه انتخاب شود.

۱۴٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند. چرا که مشابه با مثال‌های کتاب درسی می‌باشد.

گزینه «۳» ۴۱

در شکل داده شده از 0 تا 2π نصف یک دوره تناوب کامل را مشاهده می‌کنیم، پس داریم:

$$\begin{aligned} \frac{T}{2} = 2\pi \Rightarrow T = 4\pi \\ T = \frac{2\pi}{|b|} \end{aligned} \Rightarrow \frac{2\pi}{|b|} = 4\pi \Rightarrow |b| = \frac{1}{2}$$

$$\max = 2 = |a| + 0 \Rightarrow |a| = 2$$

طبق شکل چون نمودار سینوسی است و نمودار در $x = 0$ به سمت بالا رفته است، $ab > 0$ خواهد بود.

$$\Rightarrow ab = 2 \times \frac{1}{2} = 1$$

۱۳٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند. چرا که حجم محاسبات کم است.

فصل ۲: مثلثات

گزینه «۳» ۴۲

ابتدا ضابطه تابع را ساده‌سازی می‌کنیم:

$$y = a \sin \pi(\frac{1}{2} + bx) \Rightarrow y = a \sin(\frac{\pi}{2} + b\pi x) \Rightarrow y = a \cos b\pi x$$

حال با توجه به نمودار داریم:

$$|a| = 2 \Rightarrow a = \pm 2, T = \frac{2\pi}{|b\pi|} = \frac{\lambda}{4} = 2$$

$$\Rightarrow \frac{\lambda}{|b|} = 2 \Rightarrow b = \pm 1$$

در نتیجه:

$$ab = (\pm 2) \times (\pm 1) = \pm 2$$

۱۳٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند. چرا که مشابه با تمرینات کتاب درسی می‌باشد.

نکته

در تابع $y = a \sin bx + c$ اگر نمودار در $x = 0$ به سمت بالا برود

و اگر نمودار در $x = 0$ به سمت پایین برود

$ab < 0$ خواهد بود. در تابع $y = a \cos bx + c$ اگر نمودار در

$x = 0$ به سمت پایین باید و اگر نمودار در این نقطه

$a < 0$ خواهد بود. در این تابع b همواره هم مثبت و

هم منفی می‌تواند باشد.

گزینه «۴» ۴۳

با توجه به گزینه‌ها فرم کلی تابع $y = a \sin bx + c$ خواهد بود. پس با توجه به مفروضات داریم:

$$\max = \min + 5 \Rightarrow |a| + c = -|a| + c + 5 \Rightarrow 2|a| = 5 \Rightarrow |a| = \frac{5}{2}$$

پس گزینه‌های ۱ و ۴ نمی‌توانند صحیح باشند.

$$T = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{2\pi}{|b|} = \frac{1}{3} \Rightarrow |b| = 6\pi$$

پس گزینه ۲ نیز غیرقابل قبول است.

۱۲٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند. چرا که مشابه با تمرینات کتاب درسی می‌باشد.

نکته

در فرم کلی توابع $y = a \cos bx + c$ و $y = a \sin bx + c$ برای \min و دوره تناوب تابع داریم:

$$\max = |a| + c$$

$$\min = -|a| + c \quad T = \frac{2\pi}{|b|} \quad c = \frac{\max + \min}{2}$$

پاسخ تشریحی

۴۹٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که حجم محاسبات کم و مشابه با تمرینات کتاب درسی است.

نکته

تسلط به روابط زیر لازم است:

$$\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha$$

$$\cos 2\alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha = 2 \cos^2 \alpha - 1 = 1 - 2 \sin^2 \alpha$$

گزینه «۱»

$$\begin{aligned} & \text{در ناحیه سوم منفی است. ضرب فرد} \\ & \cos(\frac{3\pi}{2} - 2\alpha) = -\sin 2\alpha \end{aligned}$$

رابطه داده شده را با توجه به نکته موردنظر، به توان ۲ می‌رسانیم:

$$(\sin \alpha - \cos \alpha)^2 = (\frac{1}{2})^2 \Rightarrow \frac{\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha - 2 \sin \alpha \cos \alpha}{\sin^2 \alpha} = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow \sin 2\alpha = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

$$\Rightarrow \cos(\frac{3\pi}{2} - 2\alpha) = -\sin 2\alpha = -\frac{3}{4}$$

۵۰٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که مشابه با کنکورهای سال های گذشته است.

نکته

هرگاه مجموع یا تفاضل $\sin \alpha$ و $\cos \alpha$ دو زاویه را داشته باشیم و بخواهیم نسبت های مثلثاتی 2α را بدست آوریم، باید رابطه اولیه را به توان ۲ برسانیم.

گزینه «۲»

ابتدا تابع f و g را در هم ضرب می‌کنیم تا تابع $f \cdot g$ بدست آید. با توجه به اتحاد مزدوج داریم:

$$\begin{aligned} (f \cdot g)(x) &= f(x) \times g(x) = (\sin x - \cos x)(\sin x + \cos x) \\ &= \sin^2 x - \cos^2 x \Rightarrow (f \cdot g)(x) = -(\cos^2 x - \sin^2 x) = -\cos 2x \end{aligned}$$

پس طبق نکات گفته شده برای دوره تناوب تابع موردنظر داریم:

$$T = \frac{2\pi}{|2|} = \pi$$

۵۱٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که حجم محاسبات کم است.

گزینه «۳»

$$\tan(\frac{\pi}{2} + x) = \frac{2}{5} \Rightarrow -\cot x = \frac{2}{5} \Rightarrow \tan x = -\frac{5}{2}$$

حال به کمک نکته زیر داریم:

$$\sin 2x = \frac{2(-\frac{5}{2})}{1 + \frac{25}{4}} = \frac{-5}{29} = -\frac{20}{29}$$

گزینه «۴»

طبق رابطه اصلی مثلثات $(\sin^2 x + \cos^2 x = 1)$ داریم:

$$f(x) = \sqrt{1 - \cos^2 x} = \sqrt{\sin^2 x} = |\sin x|$$

$$\text{بنابر نکته زیر } T = \frac{\pi}{1} = \pi \text{ خواهد بود.}$$

۵۲٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که حجم محاسبات کم می‌باشد.

نکته

دوره تناوب تابع $y = a |\sin bx|$ ، $y = a \cos^2 bx$ ، $y = a \sin^2 bx$ و $y = a |\cos bx|$ برابر است با:

$$T = \frac{\pi}{|b|}$$

گزینه «۵»

از $x = 0$ تا $x = \pi$ دو دوره تناوب کامل مشاهده می‌کنیم، پس داریم:

$$\left. \begin{aligned} 2T &= \pi \Rightarrow T = \frac{\pi}{2} \\ T &= \frac{\pi}{|b\pi|} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{\pi}{|b\pi|} = \frac{\pi}{2} \Rightarrow |b| = \frac{2}{5}$$

چون در $x = 0$ نمودار به سمت پایین رفته است، $a < 0$ است. پس دو حالت پیش می‌آید.

$$1) a > 0, b = -\frac{2}{5}$$

$$2) a < 0, b = +\frac{2}{5}$$

پس فقط گزینه ۴ می‌تواند صحیح باشد.

۵۳٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که محاسبات آن کم می‌باشد.

نکته

دوره تناوب تابع $y = a \tan bx + c$ برابر $T = \frac{\pi}{|b|}$ است. اگر نمودار در

$x = 0$ به سمت بالا برود و اگر در $x = 0$ نمودار به

سمت پایین برود $a < 0$ است.

گزینه «۶»

طبق رابطه دوم مثبت است. ضرب فرد

$$\left. \begin{aligned} \sin(\frac{\pi}{2} + \alpha) &= +\cos \alpha = -\frac{1}{3} \\ \cos \alpha &= -\frac{1}{3} \end{aligned} \right\}$$

طبق نکته زیر از رابطه دوم استفاده می‌کنیم:

$$\cos 2\alpha = 2 \cos^2 \alpha - 1 = 2 \times (-\frac{1}{3})^2 - 1 = \frac{2}{9} - 1 = -\frac{7}{9}$$

$$\frac{\pi}{3} + x + \left(\frac{2\pi}{3} - x\right) = \pi \Rightarrow \sin\left(\frac{\pi}{3} + x\right) = \sin\left(\frac{2\pi}{3} - x\right)$$

بنابراین:

$$3\sin\left(\frac{\pi}{3} + x\right) = \frac{3}{2} \Rightarrow \sin\left(\frac{\pi}{3} + x\right) = \frac{1}{2} = \sin\frac{\pi}{6}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{\pi}{3} + x = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \Rightarrow x = 2k\pi - \frac{\pi}{6} & (1) \\ \frac{\pi}{3} + x = 2k\pi + \frac{5\pi}{6} \Rightarrow x = 2k\pi + \frac{\pi}{2} & (2) \end{cases}$$

در نتیجه در بازه $[0, 2\pi]$ ، ریشه‌های متمایز معادله $\frac{\pi}{2} + 2\pi - \frac{\pi}{6}$ هستند.

۵۳٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که مفاهیم اولیه نسبت‌های مثلثاتی می‌باشد و حجم محاسبات کم است.

گزینه «۱»

$$\sin 2\alpha = \frac{2\tan \alpha}{1 + \tan^2 \alpha}, \cos 2\alpha = \frac{1 - \tan^2 \alpha}{1 + \tan^2 \alpha}$$

طول نقاط ماقزیم و مینیموم تابع $y = 1 - 2\sin x$ همان طول نقاط مینیموم و ماقزیم تابع $y = \sin x$ است که به دلیل وجود ضریب منفی جایه جا شده‌اند. پس نقطه‌ی A همان اولین مینیموم تابع $y = \sin x$ قبل از صفر

یعنی در $x = -\frac{\pi}{2}$ است، پس مختصات نقطه‌ی A برابر است با:

$$y = 1 - 2\sin\left(-\frac{\pi}{2}\right) = 1 + 2 = 3 \rightarrow A\left(-\frac{\pi}{2}, 3\right)$$

نقطه‌ی B دومین محل برخورد تابع با محور x ها بعد از صفر است، پس:

$$y = 0 \Rightarrow 1 - 2\sin x = 0 \Rightarrow \sin x = \frac{1}{2} \Rightarrow \begin{cases} x = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \\ x = 2k\pi + \frac{5\pi}{6} \end{cases}$$

k	-1	0	1
x	$-\frac{11\pi}{6}, -\frac{7\pi}{6}$	$\frac{\pi}{6}, \frac{5\pi}{6}$	$\frac{13\pi}{6}, \frac{17\pi}{6}$

↑
نقطه‌ی B

$$\Rightarrow B\left(\frac{5\pi}{6}, 0\right)$$

$$\Rightarrow m_{AB} = \frac{y_A - y_B}{x_A - x_B} = \frac{3 - 0}{-\frac{\pi}{2} - \frac{5\pi}{6}} = \frac{3}{-\frac{8\pi}{6}} = -\frac{9}{4\pi}$$

۴٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که حجم محاسبات کم است.

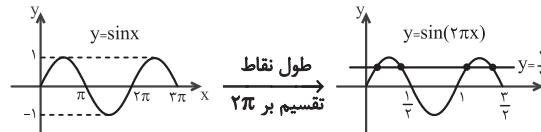
برای مقایسه $\tan \alpha$ و $\sin \alpha$ بدانید هر جا $\tan \alpha$ مثبت باشد از $\sin \alpha$ بیشتر و هر جا $\tan \alpha$ منفی باشد از $\sin \alpha$ کمتر است.

گزینه «۱»

$-3\sin(2\pi x) + 1 = -1$: معادله تلاقی

$$\Rightarrow -3\sin(2\pi x) = -2 \Rightarrow \sin(2\pi x) = \frac{2}{3}$$

نمودار تابع $y = \sin(2\pi x)$ را رسم می‌کنیم:

با توجه به نمودار، خط $y = \frac{2}{3}$ نمودار تابع $y = \sin(2\pi x)$ را در چهار نقطه قطع می‌کند.

گزینه «۱»

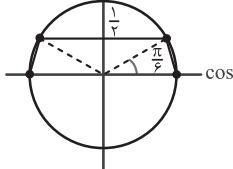
می‌دانیم اگر $\sin \alpha = \sin \beta$ باشد، آن‌گاه $\alpha + \beta = \pi$ در این سؤال:

۵۷٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که مشابه

با کنکورهای سال‌های گذشته است.

جواب معادلات بالا روی دایره‌ی مثلثاتی به صورت روبروست که تشکیل ذوزنقه می‌دهند.

۵۸٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که مشابه

با کنکورهای سال‌های گذشته است.

پاسخ تشریحی

$$\begin{aligned} f(1) &= 0 \Rightarrow 1 + a + b - 4 = 0 \Rightarrow a + b = 3 \\ f(-2) &= -12 \Rightarrow -8 + 4a - 2b - 4 = -12 \Rightarrow 2a - b = 0 \Rightarrow 2a = b \\ \Rightarrow \tan x &= \sqrt{3} \Rightarrow a = 1 \Rightarrow b = 2 \\ \Rightarrow f(x) &= x^3 + x^2 + 2x - 4 \Rightarrow f(-1) = -1 + 1 - 2 - 4 = -6 \end{aligned}$$

۱۳۶٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که با تسلط بر مفاهیم قضیه تقسیم و دستگاه دو معادله دو مجهول به سادگی حل می‌شود.

گزینه «۴»

چون باقیمانده $f(x)$ بر $x - 2$ برابر ۸ باشد، پس $f(2) = 8$ خواهد بود.
 $f(2) = 8 \Rightarrow 2^3 + 2^2 + 2a = 8 \Rightarrow 2a = -4 \Rightarrow a = -2$

با جایگذاری $a = -2$ به سراغ محاسبه حد نهایی می‌رویم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^3 + x^2 - 2x}{x^3 - [x]} &= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x(x^2 + x - 2)}{x^3 - 1} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x(x+2)(x-1)}{(x+1)(x-1)} = \frac{1(1+2)}{1+1} = \frac{3}{2} = 1.5 \end{aligned}$$

۱۳۷٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که تلفیقی از قضیه تقسیم و حد $\frac{0}{0}$ ، اما سوالی با مفاهیم اولیه و ساده از این دو مبحث است.

گزینه «۵»

ابتدا عدد ۲ را به جای x جایگذاری می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 - 8}{x^3 - 3x - 2} = \frac{2^3 - 8}{2^3 - 3 \cdot 2 - 2} = \frac{0}{0}$$

پس هر دو عبارت را بر $x - 2$ تقسیم می‌کنیم:

$$x^3 - 8 = (x-2)(x^2 + 2x + 4) \quad (\text{استفاده از اتحاد چاق و لاغر})$$

$$\begin{array}{r} x^3 - 3x - 2 \\ -(x^3 - 2x^2) \quad | \quad x-2 \\ \hline 2x^2 - 3x - 2 \\ -(2x^2 - 4x) \\ \hline x-2 \\ -(x-2) \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^3 - 8}{x^3 - 3x - 2} &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)(x^2 + 2x + 4)}{(x-2)(x^2 + 2x + 1)} = \frac{4+4+4}{4+4+1} = \frac{12}{9} \\ &= \frac{4}{3} = 4 \times \frac{1}{3} \end{aligned}$$

پس حاصل کسر مورد نظر ۴ برابر $\frac{1}{3}$ است.

گزینه «۳»

برای یافتن محل برخورد دوتابع داده شده آنها را برابر هم قرار می‌دهیم:

اولین نقطه با طول مثبت که \tan آن $\sqrt{3}$ است، $\frac{\pi}{3}$ می‌باشد. نقطه M دومین نقطه با طول مثبت است که \tan آن $\sqrt{3}$ شده است. پس به اندازه یک دوره تناوب (π) از $\frac{\pi}{3}$ باید جلوتر برویم.

$$x_M = \frac{\pi}{3} + \pi = \frac{4\pi}{3}$$

۱۳۹٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که حجم محاسبات کم و مفاهیم اولیه \tan است.

فصل ۳: حد بینهایت و حد در بینهایت

گزینه «۴»

عبارت -1^x به صورت $(x-1)(x+1)$ است. چون عبارت داده شده بر ضرب $(x+1)$ و $(x-1)$ بخشیده است، پس داریم:
 $3x^4 + ax^3 + b = (x^2 - 1)q(x) + 0$

$$\begin{cases} x=1 \Rightarrow 3 \times (1)^4 + a \times (1)^3 + b = 0 \Rightarrow a+b=-3 \\ x=-1 \Rightarrow 3 \times (-1)^4 + a \times (-1)^3 + b = 0 \Rightarrow b-a=-3 \end{cases} \Rightarrow 2b=-6 \Rightarrow b=-3 \Rightarrow a=0 \Rightarrow (a,b)=(0,-3)$$

۱۴۰٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که با حل یک دستگاه دو معادله دو مجهول ساده، پاسخ بدست می‌آید.

نکته

برای یافتن باقی مانده چندجمله‌ای $f(x)$ بر $x - a$ ، کافی است $f(a)$ را محاسبه کنیم.

$$f(x) = (x-a)q(x) + r \rightarrow r = f(a)$$

گزینه «۳»

چون $f(x)$ بر $x+2$ بخشیده است، پس $f(-2) = 0$ خواهد بود.
 $f(-2) = 0 \Rightarrow (-2)^4 - (-2) + 2 - 2a = 0 \Rightarrow 4 + 2 + 2 - 2a = 0 \Rightarrow a = 4$
 پس برای یافتن باقی مانده تقسیم $f(x)$ بر $x-4$ باید $f(4)$ را بیابیم.
 $f(x) = x^4 - x + 2 - 8 = x^4 - x - 6 \Rightarrow f(4) = 4^4 - 4 - 6 = 16 - 4 - 6 = 6$

۱۴۱٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که با تسلط بر قضیه تقسیم و مفاهیم آن به راحتی به پاسخ سوال می‌توان رسید.

گزینه «۴»

با توجه به اینکه $f(x)$ بر $x-1$ بخشیده است، پس $f(1) = 0$ و چون باقیمانده $f(x)$ بر $x+2$ برابر -12 است، $f(-2) = -12$ است. پس داریم:

نکته

اگر عامل صفر کننده‌ای در حد های $\frac{0}{0}$ رادیکال با فرجه دوم داشته باشد، باید به کمک اتحاد مزدوج آن را رفع ابهام کرد.

«گزینه» ۶۲

اگر از صورت عبارت یک \sqrt{x} را فاکتور بگیریم، به راحتی می‌توانیم با ساده کردن صورت و مخرج آن را رفع ابهام کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x} \times \sqrt{x} - \sqrt{x}}{\sqrt{x} - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}(\sqrt{x} - 1)}{\cancel{\sqrt{x} - 1}} = \lim_{x \rightarrow 1} \sqrt{x} = 1$$

«گزینه» ۶۳

اگر عدد ۸ را در صورت و مخرج جایگذاری کنیم، به حالت مبهم $\frac{0}{0}$ می‌رسیم:

با توجه به فرجه ۳، عبارت را در چاق مخرج ضرب و تقسیم می‌کنیم.

$$\lim_{x \rightarrow 8} \frac{x^{\frac{3}{2}} - 8x}{\sqrt[3]{x} - 2} = \frac{8^{\frac{3}{2}} - 8 \times 8}{\sqrt[3]{8} - 2} = \frac{0}{0}$$

$$\lim_{x \rightarrow 8} \frac{x^{\frac{3}{2}} - 8x}{\sqrt[3]{x} - 2} \times \frac{\sqrt[3]{x^2} + 2\sqrt[3]{x} + 4}{\sqrt[3]{x^2} + 2\sqrt[3]{x} + 4} =$$

$$\lim_{x \rightarrow 8} \frac{x(\sqrt{x}) (\sqrt[3]{x^2} + 2\sqrt[3]{x} + 4)}{x\cancel{8}} = 8 \times (\sqrt[3]{64} + 2\sqrt[3]{8} + 4)$$

$$= 8 \times (4 + 4 + 4) = 8 \times 12 = 96$$

نکته

۴۰٪ دانش‌آموzan به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که با رفع ابهام و ضرب اتحاد چاق و لاغر عبارت در آنها می‌توان صورت و مخرج را با هم ساده نمود.

«گزینه» ۶۴

اگر حاصل صفر کننده‌ای در حد های $\frac{0}{0}$ رادیکال با فرجه سوم داشته باشد، باید به کمک اتحاد چاق و لاغر آن را رفع ابهام کرد.

اگر $x = -1$ را در عبارت قرار دهیم، به حالت مبهم $\frac{0}{0}$ می‌رسیم با توجه به داشتن رادیکال با فرجه دو، صورت و مخرج را در مزدوج صورت ضرب می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow -1} \frac{2x + \sqrt{3-x}}{x^{\frac{3}{2}} + x} = \frac{2 \times (-1) + \sqrt{3 - (-1)}}{(-1)^{\frac{3}{2}} + (-1)} = \frac{-2 + 2}{1 - 1} = \frac{0}{0}$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow -1} \frac{2x + \sqrt{3-x}}{x^{\frac{3}{2}} + x} \times \frac{2x - \sqrt{3-x}}{2x - \sqrt{3-x}} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{4x^{\frac{3}{2}} - 2 + x}{(x^{\frac{3}{2}} + x)(2x - \sqrt{3-x})}$$

۴۴٪ دانش‌آموzan به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که مشابه این سوال در مثال‌های کتاب درسی است و با تسلط به تقسیم کردن به راحتی حل می‌شود.

نکته

در حد توابع کسری اگر به ازای $a = x$ صورت و مخرج صفر شوند، عامل $x-a$ هم در صورت و هم در مخرج خواهیم داشت. سپس عبارت صورت و مخرج را هر کدام جداگانه بر $x-a$ تقسیم می‌کنیم تا عبارت تجزیه شود.

«گزینه» ۵۹

باید دقت کنیم که عبارت زیر رادیکال، مربع دو جمله‌ای است. پس داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{[x]\sqrt{(x-3)^3}}{x^3 - 5x + 6} = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{[x]|x-3|}{x^3 - 5x + 6} = \frac{0}{0}$$

چون به عبارت $\frac{0}{0}$ رسیدیم، باید مخرج را تجزیه کنیم و عبارت را رفع ابهام کنیم. همچنین در $x \rightarrow 3^-$ درون قدرمطلق منفی است.

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{[x](-(x-3))}{(x-2)(x-3)} = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{-2}{x-2} = \frac{-2}{3-2} = -2$$

۴۱٪ دانش‌آموzan به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که با تسلط بر اتحاد مربع دو جمله‌ای و جمله مشترک به راحتی می‌توان سوال را حل کرد.

«گزینه» ۶۰

ابتدا باید قدرمطلق را از بین ببریم. در $x \rightarrow 2^-$ درون قدرمطلق منفی است. پس داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^{\frac{3}{2}} + (x-2) - 4}{x-2} = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^{\frac{3}{2}} + x - 6}{x-2} = \frac{0}{0}$$

$$\rightarrow \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{(x-2)(x+3)}{x^{\frac{3}{2}}} = 5$$

۴۰٪ دانش‌آموzan به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که سوال در سطح مثال‌های کتاب درسی و دارای محاسبات بسیار کوتاه است.

«گزینه» ۶۱

اگر عدد ۱ را در عبارت قرار دهیم، $\frac{0}{0}$ رخ می‌دهد، پس عبارت را در مزدوج صورت ضرب و تقسیم می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}-1}{x^{\frac{3}{2}}-1} &= \frac{1-1}{1-1} = \frac{0}{0} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x}-1}{x^{\frac{3}{2}}-1} \times \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}+1} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x-1}{(\cancel{x-1})(x+1)(\sqrt{x}+1)} = \frac{1}{2 \times 2} = \frac{1}{4} \end{aligned}$$

۴۴٪ دانش‌آموzan به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که با رفع ابهام و ضرب مزدوج عبارت در آن، بسیار ساده می‌توان صورت و مخرج را با هم ساده نمود.

پاسخ تشریحی

$$= \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{([3^-] + 3)(-(x - 3)(x + 1))}{x - 3}$$

$$= -(2 + 3)(3 + 1) = -5 \times 4 = -20$$

۳۴٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که با خروج عبارت از قدرمطلق و تجزیه آن پاسخ سوال با محاسبات ساده به نتیجه می‌رسد.

$$= \lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{(x+1)(4x-3)}{x(x+1)(2x-\sqrt{3-x})}$$

$$= \frac{4 \times (-1) - 3}{(-1) \times (-2 - \sqrt{3+1})} = \frac{-7}{-1 \times (-4)} = -\frac{7}{4}$$

۳۶٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که با تسلط بر رفع ابهام به کمک مزدوج می‌توانیم سوال را حل کنیم.

نکته

اگر عبارت درجه دوم درون قدرمطلق درون یک حد قرار بگیرد، باید این عبارت را تعیین علامت نمود.

گزینه ۴۸

مرحله به مرحله از داخل شروع به محاسبه حد موردنظر می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow (\frac{1}{2})^-} \frac{3}{x} = \lim_{x \rightarrow (\frac{1}{2})^-} \frac{3}{(\frac{1}{2})^-} = 3 \times 2^+ = 6^+$$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow 6^+} f(x) = 3^- \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = -4$$

$$\lim_{x \rightarrow (\frac{1}{2})^-} f(f(\frac{3}{x})) = \lim_{x \rightarrow (\frac{1}{2})^-} f(f(\frac{3}{x})) = f(f(6^+)) = f(3^-) = -4$$

۴۵٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که حجم محاسبات سوال پایین است اما تسلط به مفاهیم حدهای راست و چپ و ترکیب توابع نیاز است.

گزینه ۱۹

طبق نکته عدد ۳ را بین دو سر بازه قرار می‌دهیم:

$$2a - 1 < 3 < a + 2$$

دو سمت نامعادله را جداگانه حل می‌کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} 2a - 1 < 3 \Rightarrow 2a < 4 \Rightarrow a < 2 \\ 3 < a + 2 \Rightarrow a > 1 \end{array} \right\} \cap 1 < a < 2$$

۴۷٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که هم سطح سوالات کتاب درسی است و حجم محاسبات بسیار کوتاه است.

نکته

اگر بازه (a, b) یک همسایگی برای نقطه $x = a$ باشد، آن‌گاه $a < x < b$ خواهد بود.

گزینه ۷۰

باید عدد $2x$ بین دو عدد ۵ و $-x + 2$ قرار گیرد.

$$-x + 2 < 2x < 5$$

دو سمت نامعادله را جداگانه حل می‌کنیم:

$$\left. \begin{array}{l} -x + 2 < 2x \rightarrow x > \frac{2}{3} \\ 2x < 5 \rightarrow x < \frac{5}{2} \end{array} \right\} \cap \frac{2}{3} < x < \frac{5}{2}$$

۴۴٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که اگر چاق عبارت صورت را در آن ضرب و تقسیم کنیم بعد از آن با محاسبات کوتاه به جواب می‌رسیم.

گزینه ۴۶

مقدار حد $f(x)$ در اطراف $x = 3, -2$ می‌شود، اما با دقت به نمودار مشخص است، حاصل مقادیر حد، کمی از -2 بیشتر است، بنابراین داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{1-x}{f(x)+2} = \frac{1-3}{(-2)^+ + 2} = \frac{-2}{0^+} = -\infty$$

۵۱٪ دانشآموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که حجم محاسبه خاصی ندارد و در سریعترین زمان قابل حل است.

گزینه ۶۷

با توجه به عبارت داده شده ابتدا عبارت درون قدرمطلق را تعیین علامت می‌کنیم.

$$x^2 - 2x - 3 = (x - 3)(x + 1) \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = 3 \end{cases}$$

x		-		+
$x^2 - 2x - 3$		+		-

با توجه به جدول تعیین علامت، سمت چپ 3 علامت عبارت منفی است.

پس در حد عبارت داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{([x] + 3)(-(x^2 - 2x - 3))}{x - 3}$$